

La **M**añana

www.lamanyana.cat

DIRECTOR:
FRANCESC GUILLAUMET

DIUMENGE 12

MARÇ DE 2023

ANY: LXXXV · NÚM: 29.108 · Preu: 2,70€

Proyectan abrir una franja de 14 metros en el mayor bosque de abetos del país

PÁG.
20-21

Acció Climàtica justifica la actuació en el camí ja existent de la Mata de València per prevenir incendis i el ecologisme la censura

FOTO: L.M. / Los perros estaban dentro de una caja de cartón

Soses consigue familias para siete cachorros abandonados

La brigada municipal encontró los perros abandonados dentro de una caja de cartón y pidió ayuda para su adopción a través del eBando. | PÁG.15

Las consultas externas del Arnau, nuevas para el 2024

El conseller Balcells anuncia un paquete de mejoras para el hospital con una inversión de 80 millones de euros, que también permitirán ampliar el área quirúrgica. | PÁG.9

Atenderán en un centro a los menores que sufren abusos

El Departament de Drets Socials ofrecerá este servicio durante este año y se realizará en un espacio provisional mientras no se construya el centro que se ubicará en la Bordeta. En Tarragona funciona un equipamiento como el que se hará en Lleida. | PÁG.3

Pasión por el tren

FOTO: Núria García / El Pavelló 4 de Fira de Lleida acoge desde ayer una nueva edición de Expo Tren, un certamen con 76 expositores | PÁG.11

Juneda retirará por tercera vez la basura de un vertedero ilegal

Los escombros son visibles al pie del camino que conduce a Torregrossa y el alcalde, Antoni Villas, exige más vigilancia porque limpiarlo afecta "notoriamente" a las arcas municipales. | PÁG.12

El Llista merece más pero cae en Italia ante el Bassano (2-1)

El Vila-sana se deja dos puntos en Galicia (2-2)

ESPORTS | PÁG. 27-28

EDITORIAL: La Terreta, un territori oblidat

Partany administrativament a Tremp però els seus 200 habitants fan vida a la Ribagorça catalana i aragonesa. I és que la Terreta, un territori de frontera d'alt valor paisatgístic, és un indret de marcada personalitat entre el Pallars i l'Alta Ribagorça. Els seus veïns habiten els pobles de Castarné, Llastarri, Pont d'Orrit, Masos d'Espluga, la Torre de Tamúrcia, els Masos de Tamúrcia, Espluga de Serra, Torogó, Escarlà, Tercui, Castissent, Aulàs, Sapeira, Esplugafreda i Espells. La vida a la Terreta, per això, no és fàcil. La carretera circular que comunica tots aquests nuclis no està en bon estat i els veïns han constituït una plataforma per exigir millores. De fet, no és l'única vegada que la gent de la Terreta s'ha unit per reivindicar millores en la

qualitat de vida. I és que fa més de tres dècades també es van agrupar per exigir una escola pels nens i nenes de tots aquests pobles que finalment es va fer. Aquest col·legi encara està en actiu i dona servei a les famílies que viuen en un territori també amenaçat per la línia elèctrica d'alta tensió que promou Red Eléctrica Española. El veïnat ha pleitejat per evitar que les torres d'alta tensió suposin un tall a un territori d'alt valor paisatgístic i alguns dels contenciosos presentats encara s'han de resoldre als tribunals. Fet i fet, però, la Terreta és metàfora d'un territori que malgrat la despoblació i la disseminació dels seus pobles continua exigint que els entorns rurals no hagin de pagar peatge per continuar essent com són.

COSES DE LA VIDA

SANDRA MARTÍNEZ
@SANDRAMM22

8-M + EDUCACIÓ

Un any més. Un 8 de març més. Ple de reivindicacions i feminisme en estat pur. De clams en favor de la igualtat real entre homes i dones, i en contra d'una enorme xacra com ho és la violència de gènere. Jornada també de divisions. La controvertida llei del *no-més sí és sí* o la llei trans tenent tant defensors com detractors. I també a un govern desgastat i dividit que ja no dissimula públicament en fer-se retrets. El 8 de març és un bon dia per exaltar el que s'ha de treballar diàriament. No una data aïllada. Els drets de les dones en totes les àrees de la societat s'han de palpar. Han de ser reals. I no només un dia. Això va molt més que de clams i declaracions de cara la galeria. Per sort, s'ha avançat molt en aquesta matèria. I moltes tenim la sort de sentir-nos bé. En igualtat. Però, de sobte, surt la trista notícia d'una violació grupal a una nena d'11 anys a Badalona. I fos a negre. No parem de rebre imputs que ens diuen que hi ha un camí massa llarg per recórrer. I aquí l'educació, com sempre, juga un paper fonamental. Perquè les injustícies es combaten des de la base: l'educació. A casa i a les escoles.

ERMENGOPOLYS

Índex d'avui

3 Tema del dia	24 Actual	40 Agenda
4 Opinió	27 Esports	42 Passatemps
9 Lleida	36 Classificats	44 Cartellera
22 Salut	37 Cultura	46 Televisió

La Mañana

amic mijans d'informació i comunicació

Amb el suport de:
Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Edita: **HOLDER SOLUTIONS SL** | Príncep de Viana, 27-29. 25004 Lleida
Ap. Correus 11 / 25080. Tel. 973 001 140. Fax Administració i Publicitat 973 001 148
| www.lamanyana.cat

PRESIDENT-EDITOR: Jordi Solana Aguilera | **DIRECTOR:** Francesc Guillaumet Pijuan |
SOTSDIRECTOR I LA MAÑANA DIGITAL: Xavier Manau Encontra |
MÀRQUETING I COMUNICACIÓ: Jordi Adrià Tomàs |
REDACTORS EN CAP: Sergi Martí Masip, Laia Riverola Pereira, Diego Aránega Pérez,
Andrés Rodríguez García | **ESPORTS:** Albert Escuer Vilella |
TANCAMENT: Jaume Lafuerza del Cerro | **FOTOGRAFIA:** Tony Alcántara López |
EDICIÓ: Xavier Ortiz Carrera | **ADMINISTRACIÓ:** Xus Manzano Ariza

La ONCE dedicarà un cupón al Aplec del Caragol | El Lleida ficha al centrocampista navarro Eneko Romo

la Mañana DIARI DE PONENT

SABADO 12 MARÇ 2023

La Policia impide que entren 250 rumanos por la frontera de Les

Viajaban en seis autocares y fueron expulsados al no poder acreditar su posible estancia en España de forma legal

Piqué retira la censura a Maragall antes de votarse

Un any després

Quin és el nou?

Un Palau de Congressos con jardín como tejado

Solidarios con las víctimas del 11-M

LA HISTÒRIA DE LLEIDA PORTADA A PORTADA_2005_

ENTRE EL PALLARS I LA RIBAGORÇA

La Terreta, la gran oblidada

FOTO: N.C./ El poble d'Espluga de Serra, un dels nuclis habitats de la Terreta, és un dels quinze nuclis que formen part d'aquest territori ubicat entre el Pallars Jussà i l'Alta Ribagorça

Els pobles depenen de Tremp però els seus 200 veïns fan vida a la zona de la Ribagorça catalana i aragonesa

Els seus habitants denuncien l'estat de la carretera de circumval·lació i "l'abandó" en matèria de serveis

Des de fa temps també pleitegen contra Red Eléctrica per la línia MAT que travessaria el territori

Tremp
NÚRIA CASTELLS

La Terreta és una de les zones més belles i desconegudes del Prepirineu. Estratègicament situada, a cavall entre el Pallars Jussà i la Ribagorça aragonesa, és un reducte de pau, un petit paradís per a viure i per conèixer. Està formada pels pobles de Castarné, Llastarri, Pont d'Orrit, Masos d'Espluga, la Torre de Tamúrcia, els Masos de Tamúrcia, Espluga de Serra, Torogó, Escarlà, Tercui, Castissent, Aulàs, Sapeira, Esplugafreda i Espells. La població que fa vida a la Terreta es pot estructurar en dos grans grups de gent: la gent censada i que hi viu els 365 dies de l'any, unes 200 persones, i la població flotant que passa temporades més o menys llargues als pobles i masos de la zona. Es tracta d'un volum de gent que pot arribar a multiplicar la població per dos, o per tres, de manera habitual, o més en moments puntuals de l'estiu. Pel que

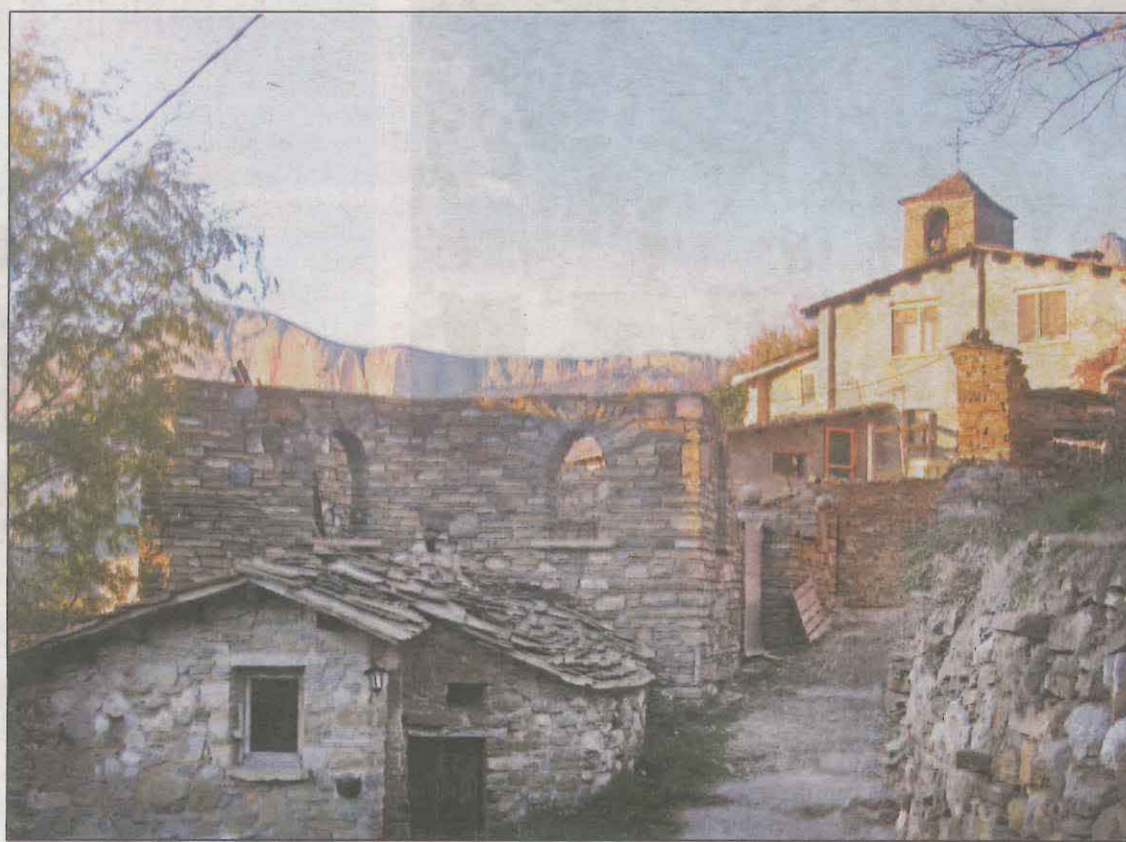

FOTO: N.C./ Uns dos-cents veïns viuen tot l'any a la Terreta, tot i que la població es multiplica als estius

fa als grups d'edat, hi trobem població envellida, amb necessitats i patologies pròpies de la tercera edat, que requereixen de desplaçament per a tractaments o urgències. També hi ha un col·lectiu de gent important en edat de treballar que es desplaça cada dia per anar a la feina, i el grup d'infants i joves que es mouen per la vall per anar cada dia a l'escola rural d'Espluga Serra o a l'Institut de Pont de Suert. L'activitat econòmica de la vall és principalment agrícola i ramadera, amb diferents explotacions, així com diferents negocis de turisme rural i de lleure. Tots ells veuen els seus serveis afectats negativament per l'estat de la carretera, amb el desgast dels vehicles particulars pel fet de passar cada dia pels sots. També es veu afectat el manteniment dels serveis: a vegades el servei de taxi no acudeix a la zona pel mal estat de la carretera, i els operaris de manteniment d'altres serveis bàsics com els de l'aigua o

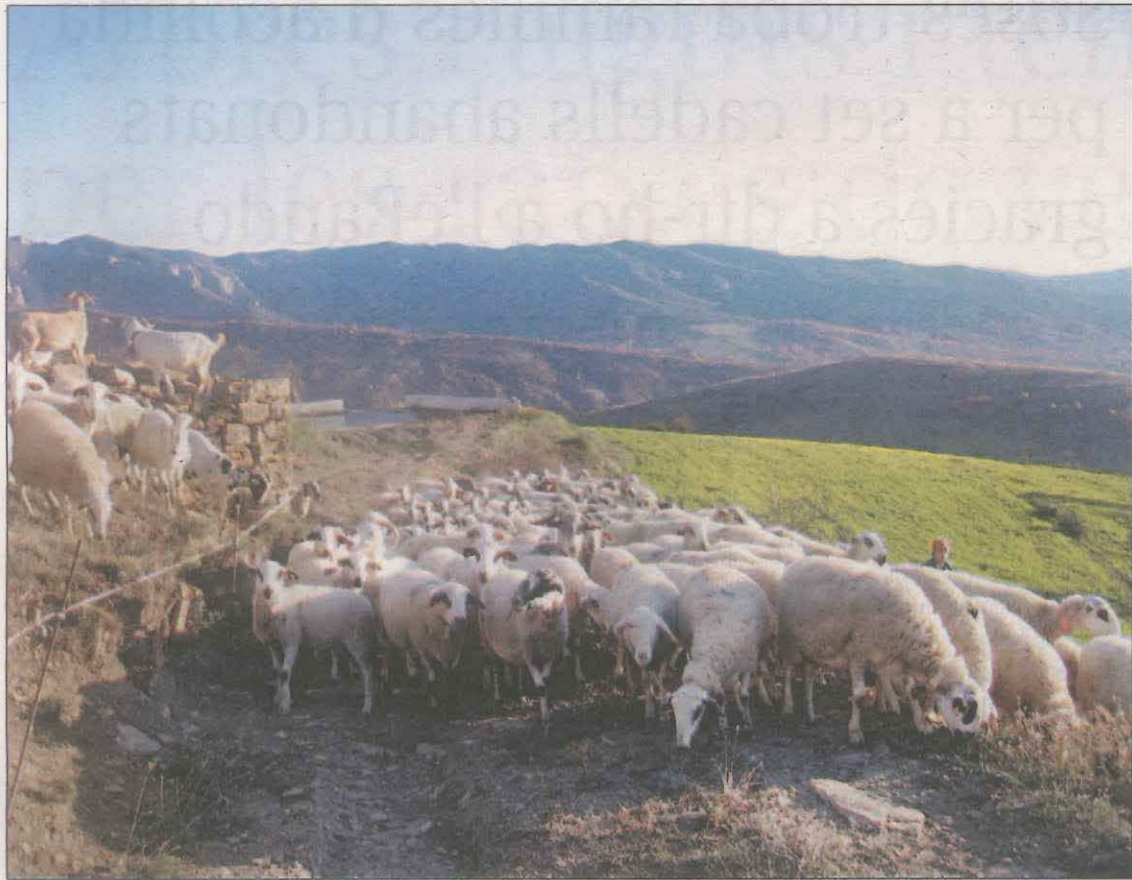

FOTO: N.C. / Els ramats i la vida en plena natura són parts substancials del paisatge de la Terreta

FOTO: L.M. / La Serra de Sant Gervàs dona forma al paisatge

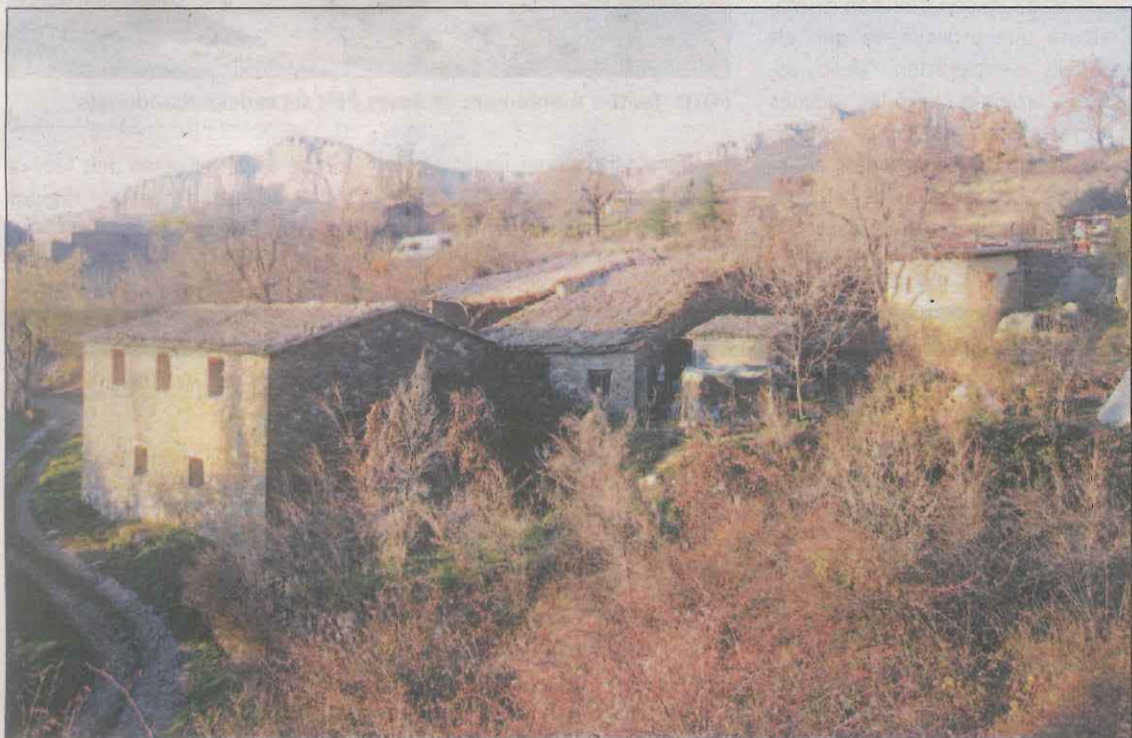

FOTO: Núria Castells / El poble de l'Espluga de Serra, des d'una altra perspectiva

FOTO: L.M. / La tranquil·litat dels carrers, un valor afegit

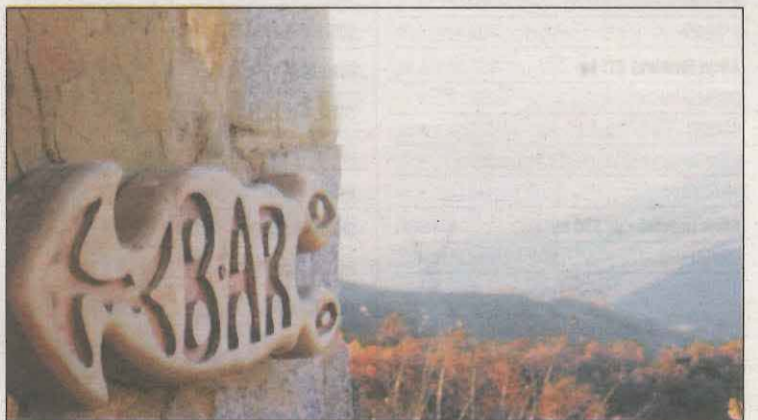

FOTO: N.C. / La fusta, un element característic de l'espai urbà

la llum reconeixen que s'ho pensen dues vegades abans d'agafar la carretera per anar a fer una reparació ja que és molt dolenta i suposa hipotecar temps i el bon estat dels seus vehicles.

Fins l'any 1969 els nuclis de la Terreta s'agrupaven en dos municipis (Sapeira i Espluga de Serra) i a partir del 1970 tots van passar en bloc al municipi de Tremp. Una iniciativa popular a La Terreta va promulgar ara fa 13 anys, el 2010, una consulta per preguntar als seus habitants si desitjaven la segregació de la Terreta del municipi de Tremp per convertir-se en municipi propi. La vinculació amb Tremp sempre ha sigut sempre poc fluida perquè els separen 100 kilòmetres i perquè la gent de la Terreta sempre s'ha sentit

més ribagorçana que pallaresa, motiu pel qual d'haver prosperat aquella iniciativa popular per a independitzar-se haguéssim passat a l'Alta Ribagorça enlloc de quedar-se al Pallars Jussà. Tot i que la consulta no era vinculant, per a que prosperés la iniciativa i s'iniciessin els tràmits per a la segregació de la Terreta, havia d'estar avalada per més del 50 per cent de les papeletes. La participació va ser del 60 per cent i per majoria va guanyar el sí a la segregació (amb 60 vots a favor i 3 en contra). L'associació de veïns va enviar una carta a la Generalitat per a comunicar-li la seva voluntat de separar-se de Tremp. La carta va ser contestada 7 mesos després, en els següents termes: El Govern els aconsellava constituir-se

com a Entitat Menor Descentralitzada (EMD), ja que al no sumar 2.000 habitants no podien convertir-se en municipi propi. A més els oferia la possibilitat de passar a ser EMD de Tremp o del Pont de Suert, obrint la porta a passar-se a l'Alta Ribagorça. De moment segueixen depenent de Tremp.

Un altre tema que ha mobilitzat en els últims anys la zona és el corredor de la MAT ja que ha estat sempre amenaçada per la polèmica línia elèctrica d'alta tensió projectada per la REE entre Catalunya i Aragó i contra la qual La Terreta es va aixecar en peu de guerra fa anys. La Terreta encara continua lluitant contra el projecte amb contenciosos administratius, campanyes i manifestacions. La REE vol aprofitar les

torres d'alta tensió que cicatritzen el territori de la Terreta per a fer passar la futura MAT i el territori s'hi oposa frontalment per motius ambientals. Fa uns vint anys la construcció de l'escola de primària a Espluga de Serra va ser fruit també d'una ferma lluita dels veïns de La Terreta per no perdre el centre educatiu, que va passar a la zona escolar de la Ribagorça i que encara continua oberta i amb alumnes cada any, constituint-se com un dels principals eixos vertebradors de La Terreta.

El patrimoni natural i cultural de la Terreta és valuós. Casa Sullà de Sapeira, les pintures rupestres de Sant Gervàs, en el passat l'EIN de la Serra Alta de Serradell-Serra de Sant Gervàs han sigut objecte d'inversions per a la seva dinamit-

zació i explotació turística. La xarxa de senders, la senyalització, o el casal dels Voltors en són exemples. Actualment també s'està impulsant el Geoparc a la zona. Tanmateix, totes aquestes inversions i esforços no tenen sentit si no es pot garantir un bon accés als visitants. La Terreta també és seu de diverses associacions, casi cada poble compta amb la seva associació veïnal que, en la mesura de les seves possibilitats, organitza l'activitat cultural i té cura de molts dels espais públics de la zona. Des de fa uns anys, l'associació cultural Fem Terreta, treballa per la divulgació del patrimoni cultural i natural de la Terreta, essent una de les associacions amb més membres, i amb més activitats de la comarca.